

Panel: *„Wybrane problemy zdrowotne
i ich wpływ na społeczności lokalne”*

Najistotniejsze potrzeby medyczne w psychiatrii - na przykładzie schizofrenii

Marek Balicki
II Klinika Psychiatryczna WUM
Wolskie Centrum Zdrowia Psychicznego

WARSZAWA, 11 MAJA 2016

Raport HTA Consulting (2015)

SCHIZOFRENIA

ROLA OPIEKUNÓW W KREOWANIU WSPÓŁPRACY

Kier. projektu: P. Wojciechowski.

Autorzy: M. Kulik, M. Małowicka, E. Mucha, A. Górka, A. Chudzicka, M. Ziobro

Analiza została sfinansowana i przeprowadzona na zlecenie Janssen-Cilag Polska Sp. z o.o.

Raport dostępny na życzenie: Janssen-Cilag Sp. z o.o

Co to jest *schizofrenia*

- Jest jednym z najczęstszych i najcięższych przewlekłych zaburzeń psychiatrycznych o zróżnicowanym obrazie i różnorodnym przebiegu klinicznym.
- Wpływa na zdolność jasnego myślenia i postrzegania, wyrażania emocji, podejmowania decyzji oraz relacje z innymi. Dezintegracja psychiatryczna prowadzi do dezadaptacji życiowej. Odpowiednie leczenie pozwala wrócić do normalnego życia.
- Ryzyko zachorowania w ciągu życia - 1%.

Schizofrenia prowadzi do rozwoju niepełnosprawności u większej liczby ludzi młodych niż inne znane choroby.

Rozpowszechnienie na tle innych chorób (dane polskie)

187 000 SCHIZOFRENIA

---

60 000 WIRUSOWE ZAPALENIE
WĄTROBY TYPU C

---

60 000 STWARDNIENIE
ROZSIANE

5000 CHOROBA
LEŚNIEWSKIEGO I CROHNA

2000 MUKOWISCYDOZA

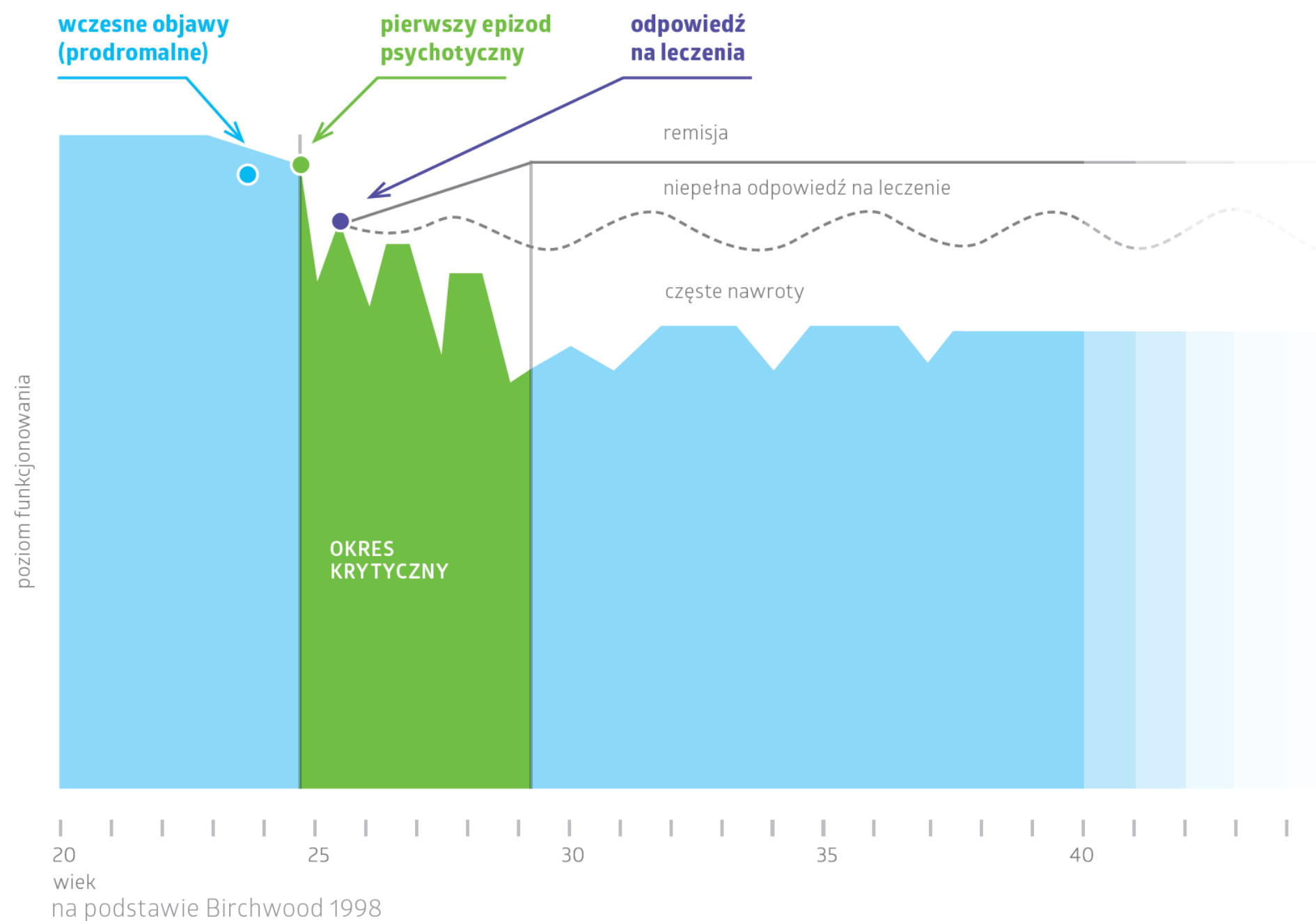
Zapadalność

Liczba osób w Polsce, u których rocznie diagnozuje się schizofrenię

źródło: opracowane na podstawie danych IPIN 2009

15825

Różnorodna odpowiedź na leczenie

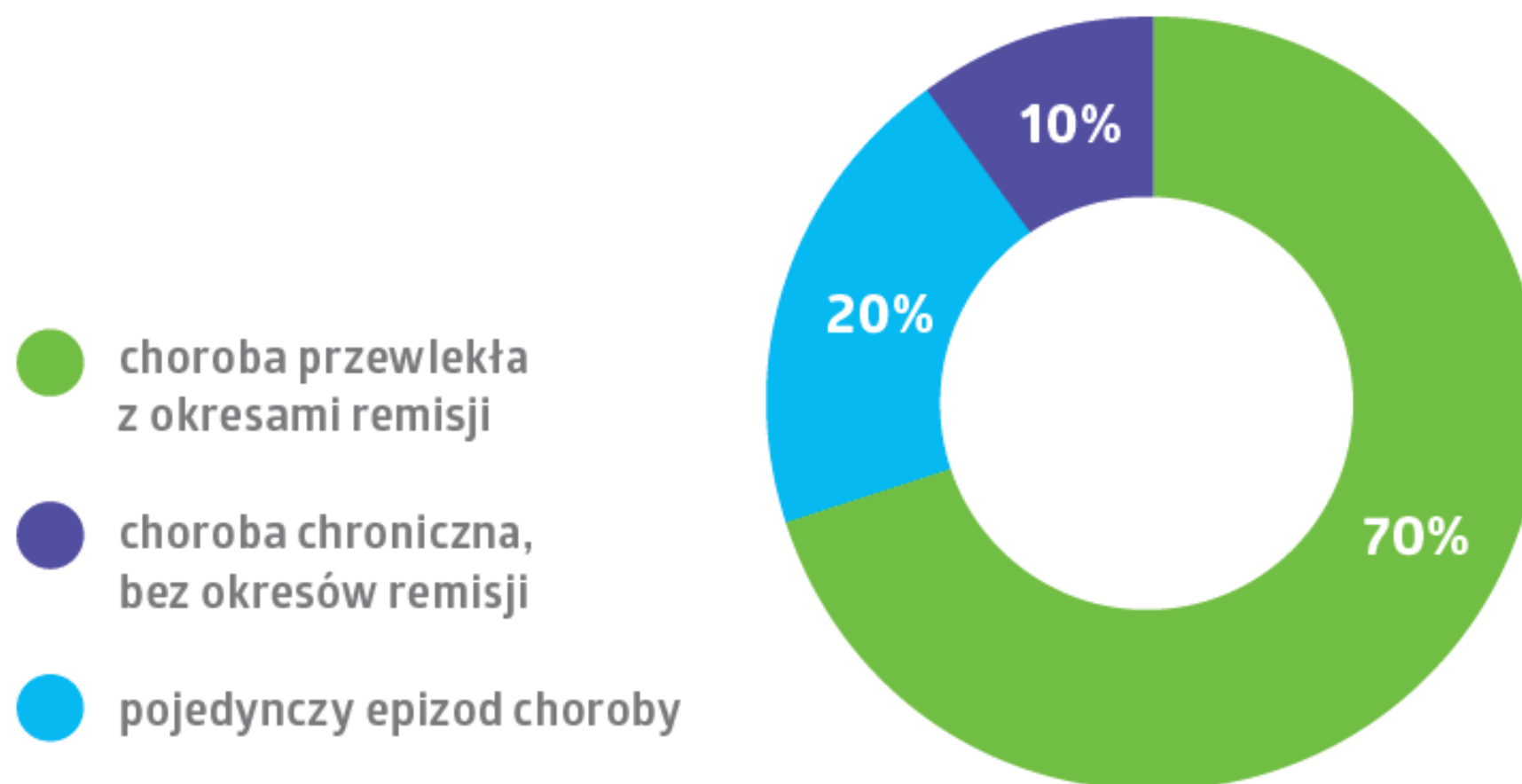

Źródło: Raport HTA Consulting, *Schizofrenia. Rola opiekunów w kreowaniu współpracy*, 2015.

Różny przebieg

Odsetek pacjentów z danym typem przebiegu schizofrenii

Falkai 2005; Wright 2008 [5, 6]

Zaburzenie dotyka osób młodych

29

lat - mediana pierwszych symptomów

61%

jest na rencie

15%

pracuje po diagnozie

Kogo jeszcze dotyka?

NA KAŻDEGO PACJENTA
ZE ZDIAGNOZOWANĄ
SCHIZOFRENIĄ
PRZYPADA OKOŁO

10 OSÓB

Z JEGO NAJBLIŻSZEGO
OTOCZENIA
BEZPOŚREDNIO
DOTKNIĘTYCH
KONSEKWENCJAMI
CHOROBY.

Kto jest opiekunem?

78%

OPIEKUNÓW
TO KOBIETY

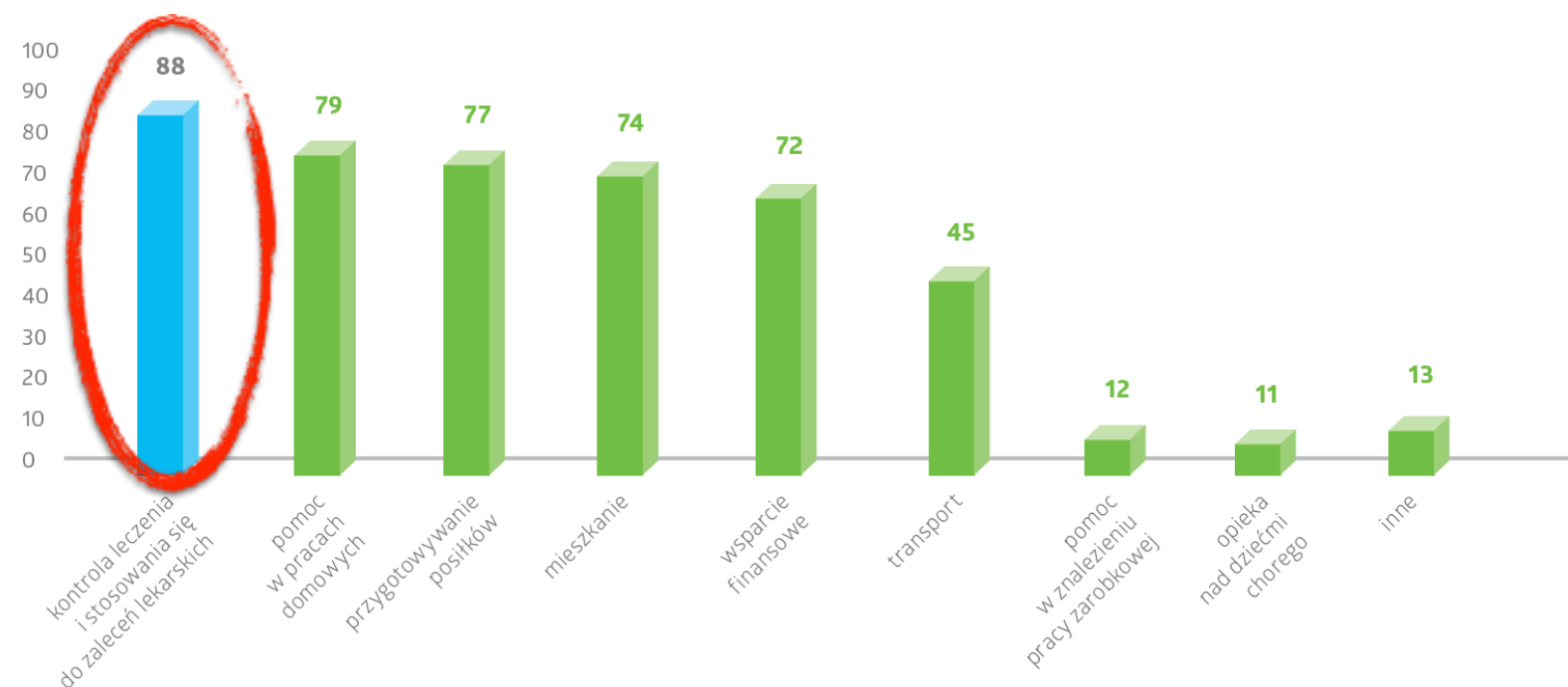

51 LAT

ŚREDNIA
WIEKU OPIEKUNA

Rodzaje wsparcia udzielanego osobom chorym (%)

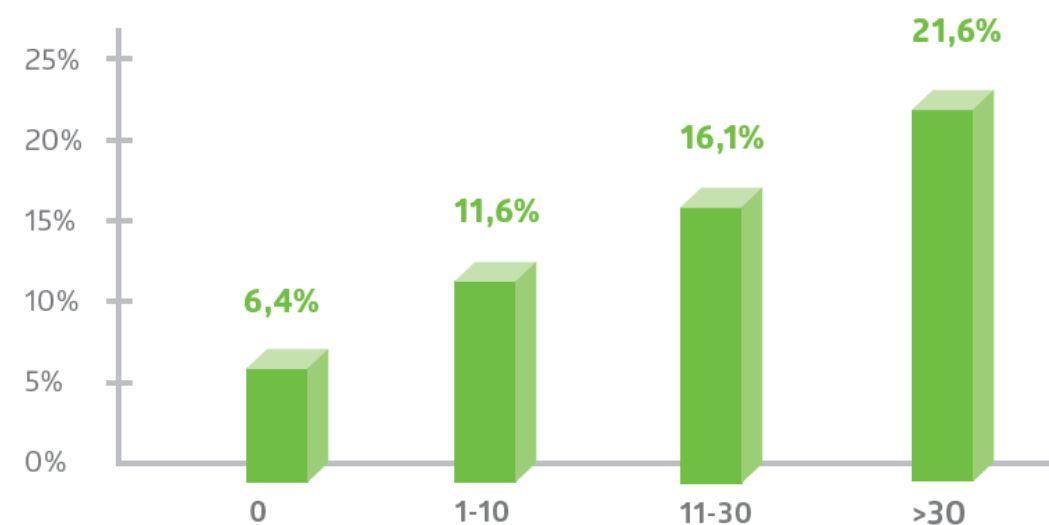
Ankieta: Jakich rodzajów pomocy udziela Pan(i) tej osobie?

Rola współpracy z pacjentem

Wykres 7.
Odsetek pacjentów poddanych hospitalizacji
Źródło: Weiden 2004 [32]

Okres nieprzyjmowania leczenia [dni/rok]

Jak leczyć - c.d.?

leczenie schizofrenii ma charakter kompleksowy

FARMAKOTERAPIA

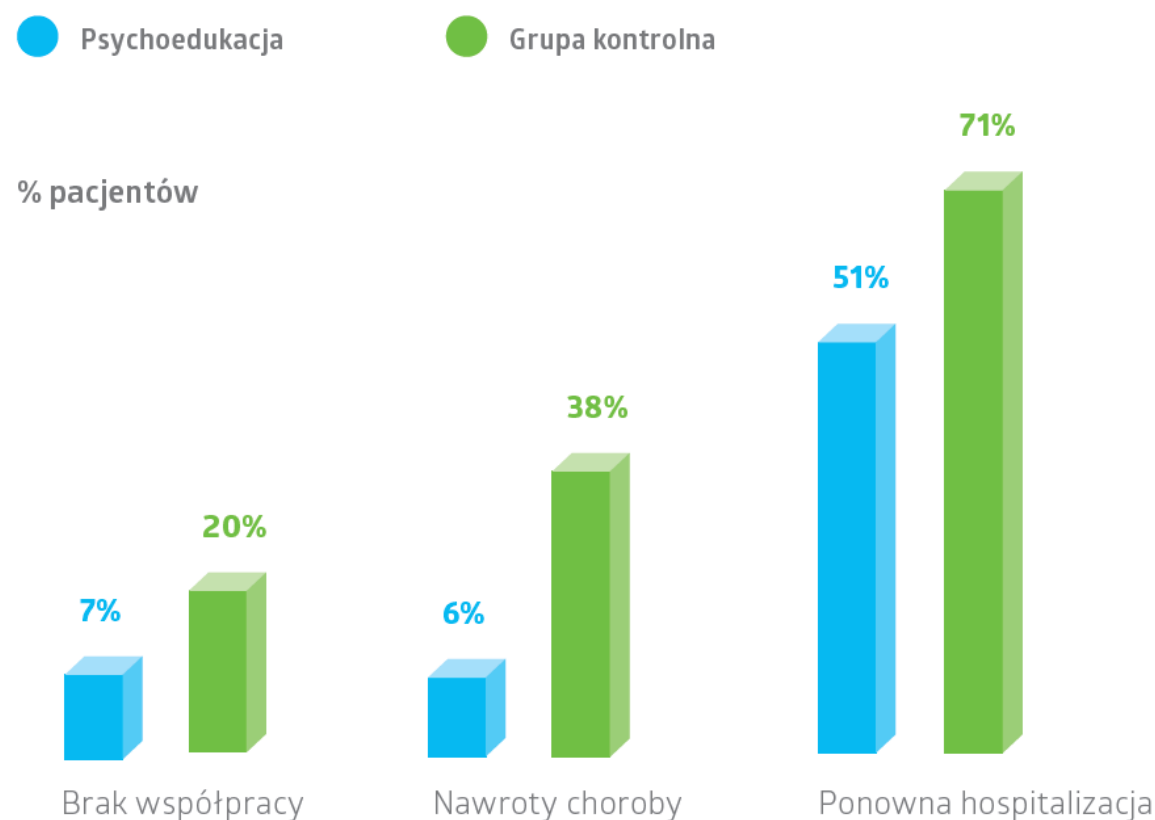
PSYCHOEDUKACJA

PSYCHOTERAPIA

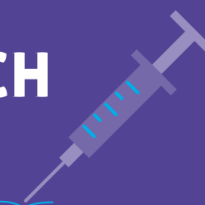
**TERAPIA
ZAJĘCIOWĄ**

Jak leczyć ?

Wykres 9.
Wpływ psychoedukacji na poprawę współpracy pacjenta
oraz redukcję nawrotów choroby i ponownej hospitalizacji.

ZALETY PRZYJMOWANIA LEKÓW PRZECIWPSYCHOTYCZNYCH w formie LAI

podawanie leku **x1** lub **x2** w miesiącu
może wpływać na wydłużanie się okresu remisji

A TO DAJE SZANSĘ NA:

PEŁNĄ
INTEGRACJĄ
SPOŁECZNĄ

ZMNIEJSZANIE
POZIOMU
NIEPEŁNO-
SPRAWNOŚCI

POWRÓT
DO PRACY

ZMNIEJSZENIE
RYZYKA
SAMOBÓJSTWA

**Dzisiaj u nas 4% pacjentów,
u innych do 50% (Szwecja)**

Koszty schizofrenii

**Schizofrenia znajduje się na 4 miejscu
wśród jednostek chorobowych
generujących
najwyższe wydatki na świadczenia**

*(po opiece położniczej związanej gł. z ciążą,
przewł. chorobie niedokrwiennej serca i
zaburzeniach korzeni rdzeniowych i splotów
nerwowych)*

Koszty schizofrenii - c.d.

Kategoria kosztowa	Metoda kosztów frykcyjnych	Metoda kapitału ludzkiego
Koszty bezpośrednie (bez refundacji leków)	546 937 326 zł	
Koszty refundacji leków*	419 003 464 zł	
Łączne koszty pośrednie	132 781 525 zł	2 130 513 046 zł
KOSZTY BEZPOŚREDNIE I POŚREDNIE*	1 098 722 315 zł	3 096 453 836 zł
WYDATKI ZUS	1 113,34 mln zł	
WYDATKI NA NPOZP**	263,68 mln zł	

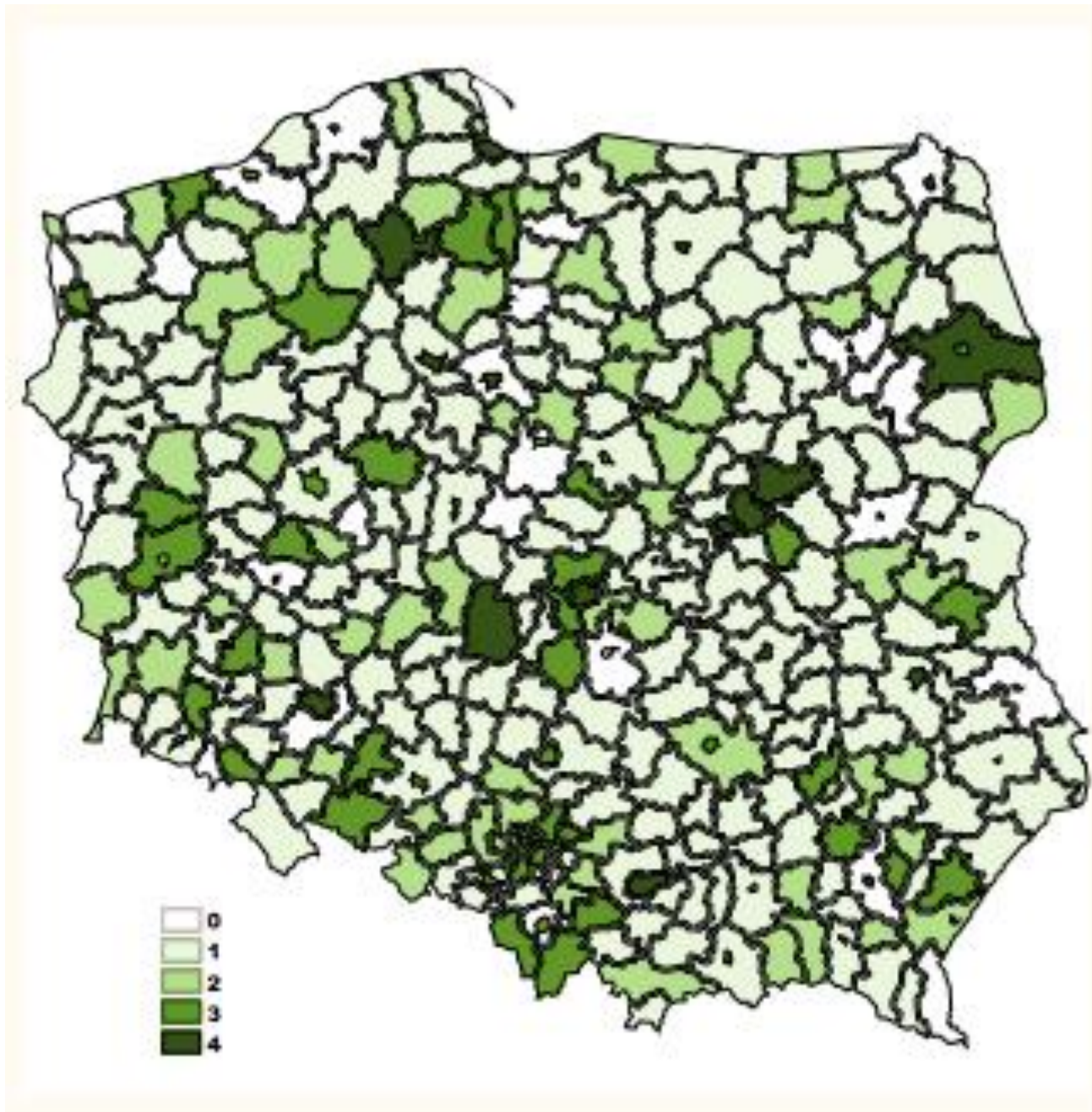
Co robić ?

Środowiskowy model opieki
psychiatrycznej

Deinstytucjonalizacja

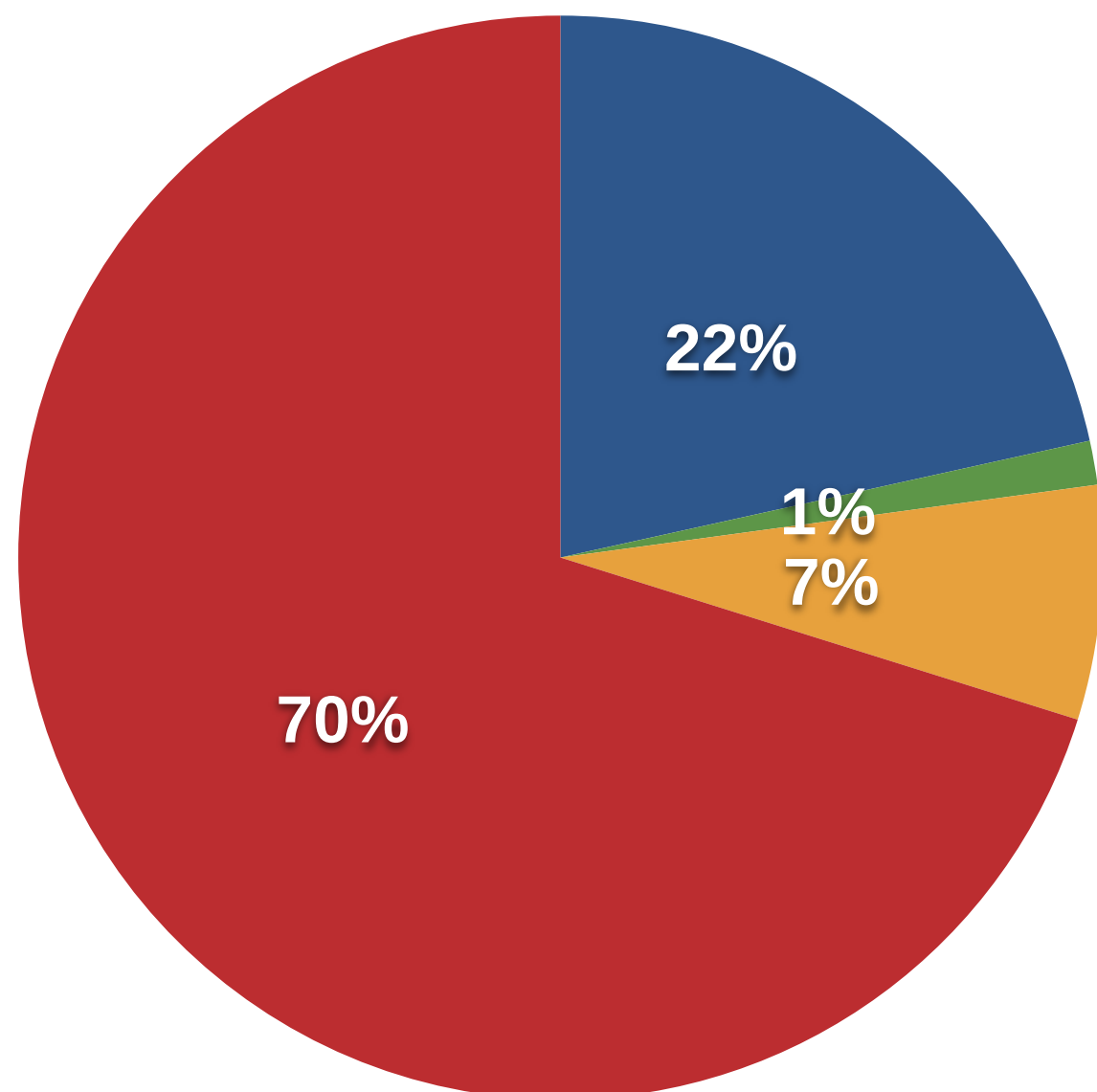

Liczba form opieki w powiatach (2010)

- Formy:
ambulatoryjna, środowiskowa,
dzienna, stacjonarna.
- 1 forma - 25 powiatów
- 2 formy - 205 powiatów
- 3 formy 50 powiatów
- 4 formy 20 powiatów

Koszty NFZ 2015

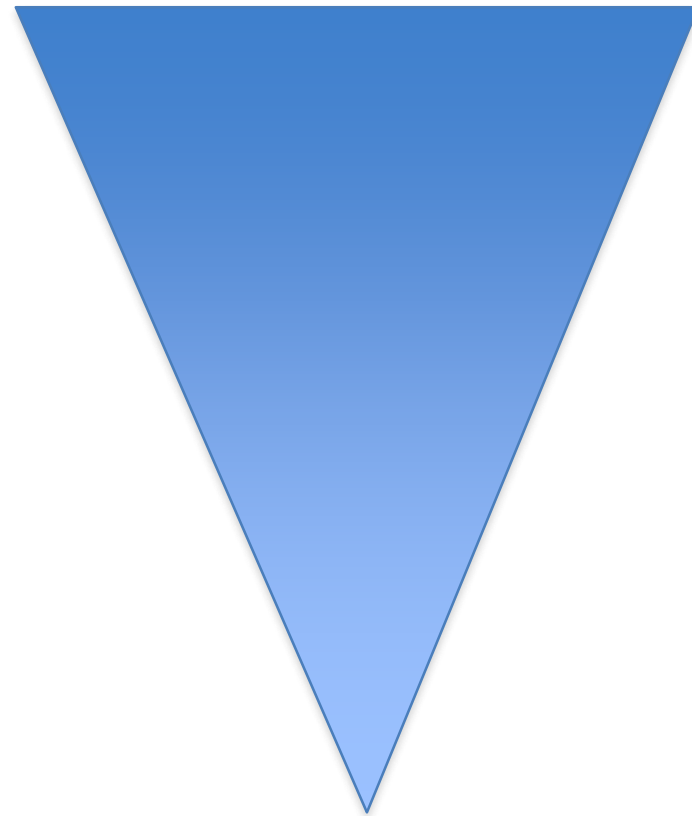
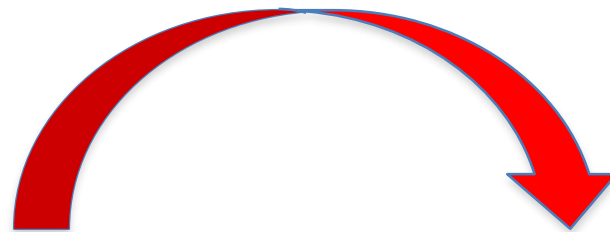
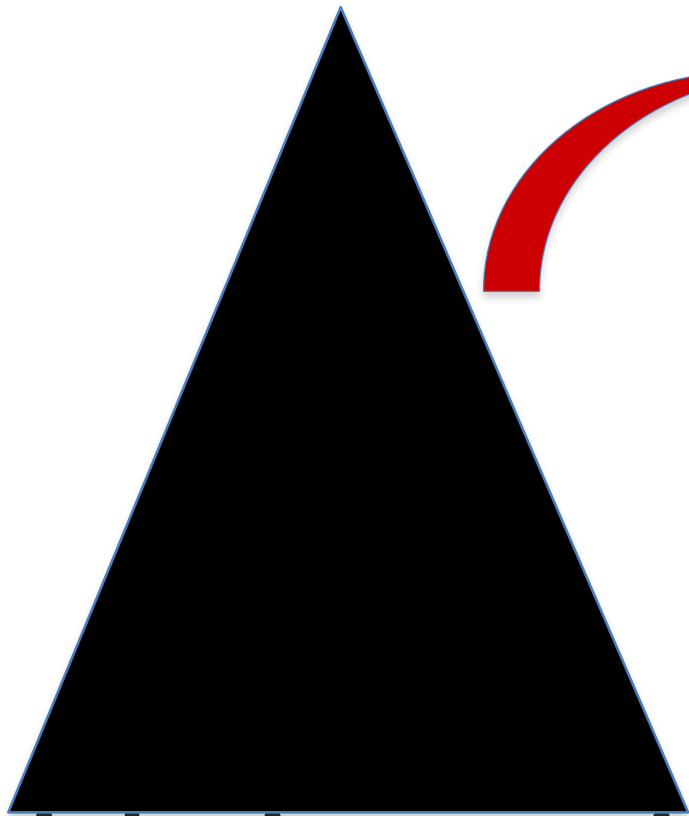

2 363 mln zł
3,4% kosztów NFZ
(bez leków)

- Ambulatoryjne i pozost.
- Środowiskowe
- Dzienne + hostele
- Stacjonarne

Deinstytucjonalizacja

- **Wsparcie w środowisku lokalnym**

- **Opieka instytucjonalna**

Centrum Zdrowia Psychicznego (CZP) - współpracujące z OPS i NGOs

sieć: ok. 350 lokalnych CZP

CZP dla dorosłych

1 CZP/50-200 tys. mieszkańców (średnio na ok. 100 tys.); CZP powinno łącznie spełniać wskaźniki dostępności proponowane dla form organizacyjnych wchodzących w jego skład;

Niezmierznie ważna w procesie
zdrowienia jest rola rodziny i
społeczności lokalnej!

Bez tego wsparcia nawet
najlepsze leczenie może się
nie udać!

Dziękuję za uwagę

Wykład powstał na zlecenie firmy Janssen